

**ANALIZA SYSTEMU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI
NA TERENIE GMINY LIPINKI ZA
2019 ROK**

Lipinki, wrzesień 2020 r.

1. Wstęp

Na podstawie art. 3 ust. 2 pkt. 10 i art. 9tb. ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010), w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, przygotowano analizę systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Analizę należy sporządzić do 30 kwietnia każdego roku (za rok poprzedni) na podstawie sprawozdań sporządzonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy oraz innych dostępnych danych.

1. Cel opracowania

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Lipinki sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analizę sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt. 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010). Na podstawie art. 9tb określony został wymagany jej zakres.

Analiza określa:

- a) możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
- b) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- c) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych,
- d) liczbę mieszkańców,
- e) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6 – 12,
- f) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
- g) ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych, oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy.

1.1 Regulacje prawne z zakresu gospodarowania odpadami.

Przy sporządzaniu niniejszej analizy oparto się o przepisy prawne dotyczące gospodarowania odpadami komunalnymi oraz dokumenty o charakterze strategicznym, m. in.

- a) Ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U.

z 2019 r. poz. 2010).

- b) Ustawa z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (Dz. U. z 2019 r. poz.701 ze zm.).
- c) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz.1219 z późn. zm.).
- d) Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. 2020 poz. 1114, z późn. zm.).
- e) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sp. poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2412).
- f) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2167).
- g) Plan Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego na lata 2016 – 2022.

W Gminie Lipinki w roku 2019 obowiązywały następujące uchwały dotyczące gospodarowania odpadami komunalnymi:

- 1. Uchwała Nr. XV/148/2016 z dnia 22 czerwca 2016r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Lipinki
- 2. Uchwała Nr. XV/149/2016 z dnia 22 czerwca 2016r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu gminy Lipinki i zagospodarowania tych odpadów
- 3. Uchwała Nr. XV/152/2016 z dnia 22 czerwca 2016 w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
- 4. Uchwała Nr. XV/152/2016 z dnia 22 czerwca 2016r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanych przez właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy Lipinki
- 5. Uchwała Nr. XV/151/2016 z dnia 22 czerwca 2016r. w sprawie określenia warunków i trybu składania za pomocą środków komunikacji elektronicznej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
- 6. Uchwała Nr. XXIV/246/2017 z dnia 20 czerwca 2017r. w sprawie zmiany Uchwały Nr. XV/148/2016 z dnia 22 czerwca 2016r w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Lipinki
- 7. Uchwała Nr. XXIV/247/2017 z dnia 20 czerwca 2017r. w sprawie zmiany Uchwały Nr. XV/149/2016 z dnia 22 czerwca 2016r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu gminy Lipinki i zagospodarowania tych odpadów
- 8. Uchwała Nr. XXVIII/281/2017 z dnia 29 listopada 2017r. w sprawie określenia metody opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty w gminie Lipinki

9. Uchwała Nr. II/9/2018 z dnia 3 grudnia 2018r. w sprawie określenia metody opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty w gminie Lipinki
10. Uchwała Nr. IV/37/2019 z dnia 6 marca 2019 r w sprawie zarządzania poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów tej opłaty oraz określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso.

1.3. Wskaźniki odzysku i recyklingu odpadów przewidziane do osiągnięcia w 2019 roku i w latach następnych

Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie *składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji*, dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w 2019 roku w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. to 40%.

Tabela 1. Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

Rok	2017	2018	2019	2020 – do dnia 16 lipca
P _R [%]	45	40	40	35

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. 2016 poz. 2167) gminy były zobligowane do osiągnięcia w 2019 r. 40 % poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów segregowanych w postaci papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła.

Tabela 2. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia [%]

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło ¹⁾	10	12	14	16	18	20	30	40	50

¹⁾Poziomy są liczone łącznie dla wszystkich podanych frakcji odpadów komunalnych.

Tabela 3. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami [%]

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	30	36	38	40	42	45	50	60	70

2. Charakterystyka systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Lipinki w 2019 r.

Nowy system gospodarki odpadami komunalnymi funkcjonuje w Gminie Lipinki od 1 lipca 2013 roku. Przed wprowadzeniem systemu dokonano wymaganych znowelizowaną ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zmian dotyczących głównie kwestii uiszczania należności za zbiórkę i zagospodarowanie odpadów oraz selektywnego gromadzenia odpadów.

W ramach systemu obowiązują niżej podane zasady dotyczące sposobu i terminu odbioru odpadów komunalnych.

Wywóz odpadów komunalnych zmieszanych gromadzonych w pojemnikach lub workach będących własnością właścicieli nieruchomości odbywa się według następujących zasad:

Właściciele nieruchomości zobowiązani są do systematycznego pozbywania się wytwarzanych odpadów komunalnych i przekazywania ich przedsiębiorcom świadczącym usługi w zakresie odbioru odpadów na podstawie stosownej umowy zawartej z Gminą Lipinki. Informacja o przedsiębiorcach świadczących usługę oraz harmonogramem odbioru odpadów zostały zamieszczone na stronie internetowej Gminy Lipinki.

Odbiór odpadów komunalnych zmieszanych z jednorodzinnych budynków mieszkalnych odbywał się nie rzadziej niż raz na miesiąc zgodnie z obowiązującym harmonogramem.

Właściciele nieruchomości w dniu odbioru zobowiązani są zapewnić przedsiębiorcy swobodny dostęp do miejsc gromadzenia odpadów a jeżeli nie jest to możliwe wystawiać worki przeznaczone do zbiórki odpadów przy drodze publicznej, w sposób nieutrudniający ruch pojazdów i pieszych.

Odbiór odpadów zbieranych w sposób selektywny odbywał się nie rzadziej niż raz na miesiąc zgodnie z ustalonym harmonogramem.

Odbiór odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, zużytych baterii i akumulatorów oraz odpadów niebezpiecznych odbyły się raz w roku, w ramach

okresowej zbiórki organizowanej przez Gminę Lipinki. Odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie przenośne i akumulatory przenośne oraz odpady niebezpieczne są wystawione w wyznaczonych miejscach lub trasach zbiórki w terminie ustalonym w harmonogramie zbiórki odpadów komunalnych opracowywanym przez gminę.

Odpady w postaci zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, poza okresową zbiórką mogą być oddawane do placówek handlowych przy zakupie nowego sprzętu tego samego rodzaju oraz przekazywane pozostałym zbierającym zużyty sprzęt, o których mowa w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1688).

W okresie od 02.01.2019 r. do 31.10.2019 r. Gmina Lipinki korzystała ze świadczenia usług Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych znajdującego się w Gorlicach przy ul. Przemysłowej 7 (zwanym dalej „PSZOK”). Za świadczenie usług objętych umową gmina płaciła wynagrodzenie miesięczne obejmujące ryczałt za prowadzenie PSZOK w wysokości 1.944,00 zł, oraz wynagrodzenie stanowiące sumę ilości przyjętych odpadów wyrażoną w Mg i stawki jednostkowej netto za 1 Mg odpadów:

- odpady komunalne dostarczone odrębnie o kodach z grupy 15 01 01/02/04/07: 250,00 zł
- odpady ulegające biodegradacji o kodzie 20 02 01 luzem: 380,00 zł.
- odpady ulegające biodegradacji o kodzie 20 02 01 w workach: 480,00 zł
- odpady ulegające biodegradacji o kodzie 20 01 08 luzem: 390,00 zł
- odpady ulegające biodegradacji o kodzie 20 01 08 w workach: 650,00 zł
- odpady używane opony o kodzie 16 01 03: 410,00 zł.
- odpady wielkogabarytowe o kodzie: 20 03 07: 400,00 zł.
- odpady z remontów o kodzie 17 01 01/07: 320,00 zł.
- odpady sprzęt RTV-AGD o kodzie 20 01 36: 350,00 zł
- odpady niebezpieczne w tym akumulatory i baterie: 4.500,00

Do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych mieszkańcy Gminy Lipinki oddali w 2019 r. następujące ilości odpadów w Mg:

- Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne 20 01 36 – 0,120 Mg
- Odpady wielogabarytowe 20 03 07 – 13,515 Mg
- Zużyte opony 16 01 03 – 0,135 Mg
- Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów -17 01 01 – 0,100 Mg
- Opakowania z papieru i tektury 15 01 01 – 0,280 Mg
- Opakowania z tworzyw sztucznych 15 01 02 – 0,045 Mg
- Opakowania ze szkła 15 01 07 – 0,7550 Mg

Odbiór odpadów budowlanych i rozbiórkowych pochodzących z drobnych remontów podjętych we własnym zakresie, oraz zużytych opon, odbywał się indywidualnie – na zgłoszenie. Nie dotyczyło to odpadów budowlanych i rozbiórkowych powstających w wyniku świadczenia przez przedsiębiorcę usług w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów budowlanych, które przedsiębiorca, ma obowiązek zagospodarować sam zgodnie z przepisami odrębnych ustaw.

Odbiór odpadów zielonych - odpady te są kompostowane w przydomowych kompostownikach. Mogą również być odbierane z uwzględnieniem potrzeb i warunków sanitarno – higienicznych indywidualnie – na zgłoszenie.

W 2019 roku miesięczne stawki opłaty za odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych wynosiły:

- 1) Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny wynosiła **8 zł** miesięcznie od jednej osoby.
- 2) Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób nieselektywny wynosiła **13 zł** miesięcznie od jednej osoby.

Opłata uiszczana była w okresie kwartalnym w terminach do:

- 15 marca za I kwartał
- 15 maja za II kwartał
- 15 wrzesień na III kwartał
- 15 listopad za IV kwartał

2.1 Rodzaje i minimalna pojemność pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych.

Na terenie Gminy Lipinki do gromadzenia odpadów komunalnych zmieszanych dozwolone jest stosowanie następujących rodzajów pojemników:

- 1) na terenach nieruchomości zamieszkałych; pojemniki o minimalnej pojemności 110 l lub worki o podwyższonej wytrzymałości i minimalnej pojemności wynoszącej 110 l,
- 2) przy drogach publicznych i w miejscach udostępnionych do użytku publicznego; kosze uliczne o pojemności od 40 l do 60 l.

Do gromadzenia odpadów zbieranych w sposób selektywny takich jak papier i tektura, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe metal oraz szkło należy stosować:

- 1) na terenach nieruchomości zamieszkałych;
 - półprzezroczyste worki o minimalnej pojemności 110 l w kolorze niebieskim do zbiórki papieru i tektury,
 - w kolorze żółtym do zbiórki tworzyw sztucznych, metalu oraz opakowań wielomateriałowych,

- w kolorze zielonym do zbiórki szkła bezbarwnego i kolorowego,
- w kolorze bezbarwnym do zbiórki odpadów zmieszanych
- w kolorze brązowym do zbiórki bioodpadów

W ramach umowy przedsiębiorca odbierający odpady komunalne dostarczył gminie następującą ilość worków na odpady segregowane:

- żółty – 45.000 sztuk
- zielony – 15.000 sztuk
- niebieski – 10.000 sztuk
- brązowy – 10.000 sztuk

Worki na odpady segregowane mieszkańcy mogli odebrać u sołtysów wsi, natomiast w worki na odpady niesegregowane mieszkańcy zaopatrzyli się we własnym zakresie

3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

W Gminie Lipinki za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. opłaty od właścicieli nieruchomości wynosiły 544.903,57 zł tj. 96,65 % planu. Zaległości na koniec roku z tytułu niewypłaconych opłat wyniosły 36.543,03, zł, natomiast nadpłaty wyniosły 7.272,28 zł.

Wydatki związane z funkcjonowaniem systemu zbierania odpadów zaplanowano na poziomie wyższym o 40.000,00 zł niż planowane wpływy z opłat w kwocie 603.800,00 zł. Wykonanie natomiast wynosiło 569.092,59 zł tj. 94,25% planu. Wydatki zostały przeznaczone na sfinansowanie:

- wynagrodzeń i pochodnych pracowników zajmujących się opłatami – 71.182,54 zł w tym:
wynagrodzenie inkasentów – 9.153,90 zł
- kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych odbieranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Lipinki – 465.568,76 zł
- kosztów zorganizowania i obsługi Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych dla mieszkańców Gminy Lipinki oraz zagospodarowania przyjętych odpadów – 27.294,27 zł,
- druk ulotek 738,00 zł
- zakup materiałów biurowych – 2.084,82 zł
- przesyłki pocztowe – 2.224,20 zł

Cena za zbiórkę i zagospodarowanie zmieszanych odpadów komunalnych, w roku 2019 wynosiła 476,60 zł/Mg a za zbiórkę i zagospodarowanie odpadów komunalnych wysegregowanych 371,60 zł/Mg.

Liczba mieszkańców oraz liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ww ustawy

W roku 2019 gminnym systemem gospodarowania odpadami objęte były nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy.

Na dzień 31.12.2019 r. liczba mieszkańców gminy objętych systemem wyniosła 5 535. Zorganizowany systemem gospodarowania odpadami było objętych 100% mieszkańców gminy. Odpady odbierane były od właścicieli nieruchomości zamieszkałych.

Odbiór odpadów z nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Lipinki w roku 2019 realizowany był przez podmiot wyłoniony w trybie przetargowym na okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. Podmiotem, który został wyłoniony w formie przetargu była firma EMPOL Sp. z o.o. z Tylmanowej.

4. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy Lipinki oraz ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania pozostałości z mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów- komunalnych przeznaczonych do składowania

W 2019 roku zebrano i zagospodarowano z terenu Gminy Lipinki 1 039,320 Mg odpadów komunalnych, na które składają się następujące ilości poszczególnych rodzajów odpadów:

- 800,540 Mg zmieszanych odpadów komunalnych,
- 89,815 Mg odpadów wielkogabarytowych,
- 0,100 Mg odpadów z budowy i remontów
- 14,460 Mg papieru, tektury
- 70,965 Mg tworzyw sztucznych,
- 45,405 Mg szkła,
- 4,210 Mg metali,
- 28,655 Mg zużytych opon.

Ponadto zebrano m.in odpad o kodzie 20 01 40 metale – 142,159 Mg,

Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w roku 2019 wyniósł 57,02%.

5. Podsumowanie

Efektem prowadzenia systemu gospodarki odpadami i stosowania edukacji ekologicznej jest większa świadomość mieszkańców i większe zainteresowanie selektywnym gromadzeniem odpadów, dzięki czemu gmina starała się osiągnąć odpowiedni poziom odzysku i recyklingu. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. 2016 poz. 2167) gminy były zobligowane do osiągnięcia w 2019 r. 40% poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów segregowanych w postaci papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła. Gmina Lipinki osiągnęła w tym zakresie poziom rzędu 57,02%.

Kolejnym obowiązkiem gminy jest ograniczenie ilości odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania a wymagane poziomy w tym zakresie zawarte są w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. 2017 poz. 2412). W myśl tego rozporządzenia poziom ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania jest ustalany w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. Z odpadów komunalnych zebranych z terenu naszej gminy na składowisko nie trafiły odpady ulegające biodegradacji. Tym samym Gmina Lipinki osiągnęła wymagany poziom ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. W zakresie recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych również osiągnięto wymagany poziom, gdyż cała ilość zebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych została poddana odzyskowi.

Dokument przygotowano zgodnie z art. 9tb ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach do przygotowania dokumentu wykorzystano wszystkie dostępne dane jakie zostały zgromadzone w Referacie Gospodarki Odpadami Komunalnymi w urzędzie Gminy Lipinki do dnia 10 września 2020 r.

W związku z wprowadzeniem od 01 stycznia 2020r. nowego systemu Bazy Danych o Produktach i Opakowaniach oraz Gospodarce Odpadami, zapisami ustawy z dnia 23 stycznia o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw wprowadzono zmiany w zakresie wydłużenia terminów składania sprawozdań przez podmioty odbierające odpady komunalne. Dlatego też przedstawienie rzetelnej analizy systemu gospodarki odpadami komunalnymi wymagało odpowiednich danych zawartych w BDO, które to dane zostały udostępnione w miesiącu wrześniu 2020r. Analiza została bezzwłocznie opublikowana po tym terminie.

WÓJT

/-/ mgr inż. Czesław Rakoczy